

«Αφιερώνω στην Ελλάδα τη «Φρουτοπία» που είναι καθρέφτης της κοινωνίας της»

Ποιο από τα βιβλία σας θα αφιερώνατε στην Ελλάδα του σήμερα;

Τη «Φρουτοπία». Ο Θάνατος του κολοκυθάκι που καταφέρνει

να δείρει έναν μανάβη είναι ένα παράδειγμα που θα μπορούσαμε να μιμηθούμε.

Η «Φρουτοπία», άλλωστε, είναι ένας καθρέφτης της δικής μας κοινωνίας, με υπουργικά

συμβουλία που απαρτίζονται από σπουδαία λάχανα, επίδοξους καρπουζοκράτορες, βλίπα που επιδιώκουν να γίνουν υπουργοί Παιδείας και υποβαθμισμένες γεγονιές κατοικούμε-

Ο πιο αγαπημένος Έλληνας παραμυθάς, ο «μπαμπάς» της «Φρουτοπίας» και τόσων άλλων διδακτικών

«Τα παιδιά δεν είναι πάντα αξιαγάπητα αγγελοούδια, όπως θέλουμε να πιστεύουμε»

Είναι ο πολυγραφότατος και πολυβραβευμένος, αγαπημένος συγγραφέας παιδιών και μεγάλων, που με τις ιστορίες του έχει αλλάξει την παιδική λογοτεχνία παγκοσμίως. Ο άνθρωπος που σε κάθε εκδήλωση προκαλεί το αδιαχώρητο και ένα είδος «λαϊκού προσκυνήματος» για μια υπογραφή του ή μια στιχομυθία έστω και λίγων δευτερολέπτων.

ΣΤΗΝ ΕΦΗ ΠΟΛΥΖΩΗ

Ο διδάκτωρ Νομικής του Πανεπιστημίου του Λονδίνου που διδάσκει Εγκληματολογία και Συγκριτικό Ποινικό Δίκαιο στο Πανεπιστήμιο του Reading και διευθύνει το Τμήμα Εγκληματολογικών Μελετών του ίδιου Πανεπιστημίου (Director of Criminal Justice Studies), ο ένας και μοναδικός Ευγένιος Τριβιζάς, που μέσα στις Γιορτές δεν σταμάτησε να συναντάει παιδιά και να υπογράφει για χάρη τους τα βιβλία του, φέτος ανέλαβε και έναν ακόμη ρόλο.

Του ανατέθηκε να απαντήσει στα δεκάδες χιλιάδες γράμματα που λαμβάνουν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία από τα παιδιά της χώρας μας για να τα παραδώσουν στον Αϊ-Βασίλη.

Εκείνος με τη σειρά του επιστράτευσε έναν αγαπημένο ήρωα από το παρελθόν για να απαντήσει φέτος στα πάνω από 80.000 γράμματα που έλαβαν τα ΕΛ.ΤΑ. ακόμη και μέχρι προχθές, κατόπιν εορτής δηλαδή. Ο ίδιος μας λέει πως η προσφορά του Ερμιμίκου Πις-Φις, που έγινε «συνεργάτος» επιφορτισμένος με την αποστολή να πηγαίνει με το ιπτάμενο ποδήλατό του τα γράμματα των παιδιών στον προορισμό τους, είναι πολύτιμη.

Την ίδια ώρα, βέβαια, και εκτός από την ιστορική επανέκδοση του πρώτου μυθιστορημάτος του, ο Ευγένιος Τριβιζάς είναι χαρούμενος γιατί, όπως μας αποκαλύπτει, το βιβλίο του «Τα Τρία Μικρά Λυκάκια» που το 1993 έφτασε στη δεύτερη θέση των αμερικανικών παιδικών best sellers (Picture Books) τώρα γίνεται και μιούζικαλο στο Broadway....

Είναι συμπτωματικό; Η απάντηση στα γράμματα των παιδιών στον Αϊ-Βασίλη είναι και μια επετειακή γιορτή 20ετίας και για εσάς και για το πρόγραμμα «Γράψτε στον Αϊ-Βασίλη» και για τον «συνεργάτο» σας.

Συμπληρώνονται όντως είκοσι χρόνια από τότε που τα Ελληνικά Ταχυδρομεία ξεκίνησαν την αξιέπαινη προσπάθεια να ανταποκρίνονται στον πακτωλό των επιστολών που χιλιάδες παιδιά ταχυδρομούν στον Αϊ-Βασίλη. Συμπληρώνονται, επίσης, είκοσι χρόνια από τότε που κυκλοφόρησε σε μορφή βιβλίου από τις Εκδόσεις Ψυχογιός το πρώτο μου μυθιστόρημα «Οι Πειρατές της Καμινάδας» με τον Ερμιμικό Πις-Φις, έναν από τους κεντρικούς ήρωες. Αυτό δεν είναι καθόλου συμπτωματικό, όπως τόσο ο Ερμιμίκος όσο και ο Αϊ-Βασίλης θα μπορούσαν να σας διαβεβαιώσουν.

Είσαστε σίγουρος ότι υπάρχει Αϊ-Βασίλης;

Όπως είχε απαντήσει εδώ και 115 χρόνια ένας παλαιόμαχος δημοσιογράφος και ανταποκριτής του αμερικανικού εμφυλίου σε ένα κοριτσάκι που είχε γράψει στην εφημερίδα και ρωτούσε αν υπάρχει Αϊ-Βασίλης, «όσο υπάρχει στον κόσμο γενναιοδωρία, στοργή και αφοσίωση θα υπάρχει και ο Αϊ-Βασίλης».

Πώς συνδυάζονται οι δύο ιδιότητές σας, του καθηγητή Εγκληματολογίας και του συγγραφέα παραμυθιών;

Τα θέματα που απασχολούν τη σύγχρονη εγκληματολογία, όπως η ενοχή, η αθωότητα, η παραβατικότητα και η τιμωρία, προσφέρουν πλούσιο υλικό για τα βιβλία μου, όπως, για παράδειγμα, η δίκη από τους γαιοκτήμονες του σκιάχτρου που ονειρεύεται να πετάξει στο θεατρικό μου έργο «Το όνειρο του Σκιάχτρου» (Βιβλιοπωλείο της Εστίας) που παίζεται αυτήν την περίοδο από το «Νέο Θέατρο» στη Θεσσαλονίκη, οι αβάσταχτες τύψεις της μικρής Άννας στη «Νύχτα της Μπανανόφλουδας» (Μεταίχιμο) ή οι εξωφρενικοί τρόποι εκτέλεσης καταδίκων στο «Τηγάνι του Δήμιου» (Καλέντης).

Λόγω αυτής της ενασχόλησής σας πώς κρίνετε την αύξηση παιδικής εγκληματικότητας διεθνώς;

Η εγκληματικότητα των ανηλίκων είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο. Τα παιδιά δεν είναι πάντα αξιαγάπητα αγγελοού-

[Ευγένιος Τριβιζάς]

νες από λεμονόκουπες.

Σε μια περίοδο που ο κόσμος έχει κουραστεί να διορθώνει τα... αδιόρθωτα των πολιτικών από τα λάθη

και τα ψέματα του παρελθόντος τι θέση μπορεί να έχουν τα παραμύθια;

Η αξία των παραμυθιών δεν έγκειται, όπως είχε σχολιάσει κά-

ποιος, στο ότι μας πληροφορούν ότι υπάρχουν «δράκοι» στη ζωή μας. Αυτό το γνωρίζουμε πολύ καλά.

Η αξία τους έγκειται στο ότι μας δίνουν την ελπίδα πως μπο-

ρεί να τους νικήσουμε. Και είναι οκ ολίγοι οι «δράκοι». «Οικονομικοί δράκοι», όπως η ανέχεια, η ανισότητα, «κοινωνικοί δράκοι», όπως η αδικία και η κατάχρηση της εξουσίας των ισχυρών, και

«προσωπικοί δράκοι», όπως ο φθόνος και η απληστία, «δράκοι» γύρω μας, «δράκοι» πάνω μας και «δράκοι» μέσα μας που ο καθένας τους τρέφει και γιγαντώνει τον άλλον.

επιτυχιών, εξομολογείται ότι «Τα τρία μικρά λυκάκια» του θα ανέβουν σε μιούζικαλ στο «Broadway»

Ο δημοφιλής συγγραφέας με τη δημοσιογράφο της «Ε» Έφη Πολυζώη, κατά την «ανάθεση» στον συνερ-γάτο των ΕΛ.ΤΑ. Ερμimίκο Πις-Φις να πάει τα γράμματα των παιδιών στον Άγιο Βασίλη. Όπως μας δήλωσε, η δουλειά του τελείωσε πριν από δυο-τρεις ημέρες

Όπως συνθηθίζεται σε όποια εκδήλωση και αν παραστεί, τα παιδιά (μικρά και μεγάλα) δεν σταματούν να ζητούν λίγα λεπτά μαζί του για μια φωτογραφία, ένα αυτόγραφο, μια σπichoμυθία... Ο ίδιος δηλώνει: «Τα παιδιά δισαισθάνονται αν το ενδιαφέρον σου γι' αυτά είναι προ-σοιπιτό ή γνήσιο και ανταποκρίνονται ανάλογα»

Βιβλία του Ευγένιου Τριβιζά έχουν μεταδοθεί από το BBC, έχουν περιληφθεί στα αναγνωστικά ελληνικών και αμερικανικών σχολείων και έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γερμανικά, ισπανικά, ολλανδικά, σουηδικά, ιαπωνικά και σε πολλές άλλες γλώσσες. Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου της Μινεσότα στη Μινεάπολη (E.M. Andersen Library) επιχειρεί εδώ και 15 χρόνια να συγκεντρώσει το σύνολο των λογοτεχνικών του βιβλίων και ειδικές μελέτες γύρω από το έργο του σε μια ειδική ερευνητική συλλογή, ενώ τον Μάιο του 2000 έκανε έκθεση των πρώτων αποκτημάτων, παρουσία του ίδιου.

«Η αξία των παραμυθιών έγκειται στο ότι δίνουν την ελπίδα πως μπορούμε να νικήσουμε τους «δράκους» γύρω μας ή μέσα μας»

«Η εγκληματικότητα των ανηλίκων είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο... Η σφοδρότητα των επιθυμιών των παιδιών όσο και η βιαιότητα των αντιδράσεών τους μπορεί να είναι εντονότερη από εκείνη των ενηλίκων...»

«Η σύγχρονη εγκληματολογία, η ενοχή, η αθωότητα, η παραβατικότητα και η τιμωρία προσφέρουν πλούσιο υλικό για τα βιβλία μου»

δια, όπως θέλουμε συχνά να πιστεύουμε. Τόσο η σφοδρότητα των επιθυμιών όσο και η βιαιότητα των αντιδράσεών τους μπορεί να είναι εντονότερη από εκείνη των ενηλίκων. Αν φανταστούμε έναν κόσμο παρόμοιο με εκείνον που περιγράφεται στα «Ταξίδια του Γκιούλιβερ» κατοικούμενο από νάνους ενήλικες και γιγαντόμορφα παιδιά και αν υποθέσουμε ότι τα παιδιά αυτά ήταν ελεύθερα να εκφράσουν τις ορμές τους, τότε ο κόσμος αυτός θα ήταν 100% εγκληματικός. Σύμφωνα με την άποψη αυτήν, τα παιδιά γεννιούνται «μικρά τέρατα» και μόνο μέσα από επίπονες διαδικασίες κοινωνικοποίησης διαμορφώνονται σε νομοταγείς ενήλικες. Σύμφωνα με

μία αντίθετη άποψη, τα παιδιά γεννιούνται αγγελοδία και λόγω δυσμενών κοινωνικών επιδράσεων ακολουθούν τον δρόμο του κακού. Και στις δύο περιπτώσεις είναι ικανά για εγκληματικές πράξεις αφάνταστης σκληρότητας.

Η σχέση σας με τα παιδιά έχει, μάλλον, στοιχεία λατρείας, αν κρίνουμε και από τις ατελείωτες ουρές που σχηματίζονται σε κάθε εκδήλωση που συμμετέχετε για μια υπογραφή σας ή ένα σχόλιό σας κατ' ιδίαν. Τι σημαίνει αυτό για εσάς;

Τα παιδιά δισαισθάνονται αν το ενδιαφέρον σου γι' αυτά είναι προσποι-

πό ή γνήσιο, αν τα παίρνεις στα σοβαρά ή όχι και ανταποκρίνονται ανάλογα. Η αγάπη τους είναι αυθεντική και πολύτιμη. Βραβεία, διακρίσεις χωρούν μπροστά στη δική τους αποδοχή.

Ποια είναι τα σχέδιά σας για το άμεσο μέλλον;

Από τις Εκδόσεις Ίκαρος σε συνεργασία με τον αφρικανικό εκδοτικό οίκο «Ethiopia Reads» θα κυκλοφορήσουν ταυτόχρονα στην ελληνική, αγγλική και αμχαρική γλώσσα μια ανατροπή ενός κλασικού, αποικιοκρατικής αντίληψης βιβλίου, καθώς και ένα graphic novel σε εικόνες του Νίκου Κούτση, από τις Εκδόσεις Ψυχολόγος δύο νέα εκπαιδευτικά βιβλία,

από τις Εκδόσεις Μίνωας το πρώτο από τα τέσσερα βιβλία της οικολογικής σειράς με τίτλο «Πράσινη κλωστή δεμένη» και από τον Εκδοτικό Οίκο Μεταίχμιο μια νέα σειρά τεσσάρων βιβλίων με τίτλο «Εμπρός, λοιπόν, όλοι μαζί»

Ετοιμάζετε κάτι στο εξωτερικό;

Με τον παραγωγό Steve Spiegel ετοιμάζουμε τη δισακευή σε μιούζικαλ του βιβλίου μου «Τα τρία μικρά λυκάκια» που θα παιχτεί στο «Broadway» της Αμερικής. Για τη συγγραφή του σεναρίου συνεργαζόμαστε με τον David Howard, σεναριογράφο του «Galaxy Quest». Τη μουσική του μιούζικαλ συνθέτει ο Bret Simmons.

«Ο Αϊ-Βασίλης κλωνοποιήθηκε, αηλά δεν ξέρουμε σε πόσα αντίτυπα»

Από δικής σας πλευρά, ποιες είναι οι πιο δύσκολες απαντήσεις που έχετε κληθεί να δώσετε στις ερωτήσεις των παιδιών σχετικά με τον Αϊ-Βασίλη; Όλες οι ερωτήσεις των παιδιών

είναι απαιτητικές. Με ρωτάνε, για παράδειγμα, αν είναι ένας ή πολλοί, επειδή βλέπουν περισσότερους από έναν στους δρόμους και στις πλατείες.

Απαντώ ότι προτού οι επιστήμο-

νες κλωνοποιήσουν την Ντόλυ το πρόβατο στο Εδιμβούργο είχαν κλωνοποιήσει τον Ρούντολφ, τον τάρανδο του Αϊ-Βασίλη στη Λαπωνία.

Ο Αϊ-Βασίλης κατάλαβε αμέσως τη χρησιμότητα αυτής της πρωτοπο-

ριακής μεθόδου και με τον όρο ότι θα τηρήσουν απόλυτη εχεμύθεια ζήτησε από τους δύο ερευνητές να κλωνοποιήσουν και τον ίδιο. Σε πόσα αντίτυπα ακριβώς τον κλωνοποίησαν δεν είναι γνωστό.